

Inhoud

<i>Over de redacteuren</i>	xii
<i>Voorwoord</i>	xiii
<i>Verantwoording herkomst figuren en illustraties</i>	xv
Deel I Taal en taalvermogen	1
1. Van taal naar taalwetenschap	3
<i>Anne Baker</i>	
1.1 <i>Inleiding</i>	3
1.2 <i>Talen</i>	4
1.3 <i>Andere talen</i>	8
1.4 <i>Verschillen</i>	13
1.5 <i>Taalwetenschap</i>	16
1.6 <i>Verschillende grammatica's</i>	17
1.7 <i>De inhoud van dit boek en de deelterreinen van de taalwetenschap</i>	20
<i>Samenvatting</i>	23
<i>Opdrachten</i>	24
<i>Zelftoets</i>	24
<i>Verantwoording en verder lezen</i>	25
2. De taalgebruiker	26
<i>Ron Prins en Rob Schoonen</i>	
2.1 <i>Inleiding</i>	26
2.2 <i>Kennen en kunnen: het cognitief systeem</i>	27
2.3 <i>Taal en hersenen</i>	30
2.4 <i>Taalbegrip</i>	32
2.5 <i>Taalproductie</i>	39
<i>Samenvatting</i>	45
<i>Opdrachten</i>	46
<i>Zelftoets</i>	47
<i>Verantwoording en verder lezen</i>	47

3.	Taalverwerving	48
	<i>Folkert Kuiken</i>	
	3.1 Inleiding	48
	3.2 Hoe leren kinderen taal?	49
	3.3 In welke volgorde verloopt de eerste-taalverwerving?	53
	3.4 Welke factoren beïnvloeden de verwerving van een tweede taal?	56
	3.5 In welke volgorde verloopt de verwerving van een tweede taal?	59
	3.6 Tweektalige ontwikkeling	63
	Samenvatting	64
	Opdrachten	65
	Zelftoets	66
	Verantwoording en verder lezen	67
	Deel II Taal en interactie	69
4.	Discourse	71
	<i>Sies de Haan</i>	
	4.1 Inleiding	71
	4.2 Interpretatie en gevolgtrekking	72
	4.3 Samenwerking	73
	4.4 Gesprekken	76
	4.5 Samenhang via taalvormen	81
	Samenvatting	84
	Opdrachten	85
	Zelftoets	86
	Verantwoording en verder lezen	86
5.	Taalhandelingen	87
	<i>Sies de Haan</i>	
	5.1 Inleiding	87
	5.2 De uiting als handeling	88
	5.3 Informatiestructuur	93
	5.4 Pragmatische gepastheid	96
	Samenvatting	100
	Opdrachten	100
	Zelftoets	101
	Verantwoording en verder lezen	101
	Deel III Zinnen en hun betekenis	103
6.	Constituenten en woordsoorten	105
	<i>Kees Hengeveld</i>	
	6.1 Inleiding	105
	6.2 Constituenten	106
	6.3 Constituenttypen en hun betekenis	107
	6.4 Hoofden en modificeerders	109
	6.5 Constituentstructuur	110
	6.6 Constituenten versus woorden	112

6.7	<i>Woordsoorten: inhoudswoorden</i>	112
6.8	<i>Woordsoorten: functiewoorden</i>	114
	<i>Samenvatting</i>	116
	<i>Opdrachten</i>	116
	<i>Zelftoets</i>	117
	<i>Verantwoording en verder lezen</i>	118
7.	Enkelvoudige zinnen	119
	<i>Kees Hengeveld</i>	
7.1	<i>Inleiding</i>	119
7.2	<i>Functies van constituenten</i>	120
7.3	<i>Valentie</i>	121
7.4	<i>Semantische rollen</i>	124
7.5	<i>Grammaticale rollen</i>	125
7.6	<i>Valentiereductie</i>	128
7.7	<i>Reflexieve constructies</i>	129
7.8	<i>Pronominalisatie</i>	130
	<i>Samenvatting</i>	131
	<i>Opdrachten</i>	132
	<i>Zelftoets</i>	133
	<i>Verantwoording en verder lezen</i>	133
8.	Complexe zinnen	134
	<i>Kees Hengeveld</i>	
8.1	<i>Inleiding</i>	134
8.2	<i>Ingebedde zinnen</i>	136
8.3	<i>De vorm van ingebedde zinnen</i>	137
8.4	<i>Interactie tussen hoofd- en bijzin</i>	141
8.5	<i>Gecoördineerde zinnen</i>	144
8.6	<i>De vorm van gecoördineerde zinnen</i>	145
	<i>Samenvatting</i>	146
	<i>Opdrachten</i>	146
	<i>Zelftoets</i>	147
	<i>Verantwoording en verder lezen</i>	147
9.	Woordvolgorde	148
	<i>Kees Hengeveld</i>	
9.1	<i>Inleiding</i>	148
9.2	<i>Volgorde en niveaus van analyse</i>	149
9.3	<i>Woordvolgorde op zinsniveau</i>	150
9.4	<i>Zinstype</i>	152
9.5	<i>Ingebedde zinnen</i>	153
9.6	<i>Complexiteit</i>	154
9.7	<i>De informatiestatus van constituenten</i>	155
9.8	<i>Woordvolgorde op constituentniveau</i>	156
9.9	<i>Samenhang</i>	158
9.10	<i>Discontinue constituenten</i>	160

	<i>Samenvatting</i>	161
	<i>Opdrachten</i>	161
	<i>Zelftoets</i>	162
	<i>Verantwoording en verder lezen</i>	162
10.	Zinsbetekenis	163
	<i>Sies de Haan</i>	
	10.1 <i>Inleiding</i>	163
	10.2 <i>Compositionaliteit</i>	164
	10.3 <i>Nominale constituenten: referentie</i>	165
	10.4 <i>Nominale constituenten: deixis en anafora</i>	171
	10.5 <i>Verbale constituenten: tijd en aspect</i>	172
	10.6 <i>Verbale constituenten: situatietypen</i>	176
	<i>Samenvatting</i>	179
	<i>Opdrachten</i>	180
	<i>Zelftoets</i>	181
	<i>Verantwoording en verder lezen</i>	181
	Deel IV Woorden en hun betekenis	183
11.	Woordenschat	185
	<i>Casper de Groot</i>	
	11.1 <i>Inleiding</i>	185
	11.2 <i>Wat is een woord?</i>	186
	11.3 <i>De relatie tussen woordvorm en betekenis</i>	187
	11.4 <i>Lexicale en grammaticale woorden</i>	188
	11.5 <i>Het lexicon</i>	191
	11.6 <i>Soorten lexicale informatie</i>	193
	11.7 <i>Het theoretische lexicon</i>	197
	11.8 <i>Betekenis en betekenisrelaties</i>	198
	11.9 <i>Betekenisbeschrijving</i>	200
	<i>Samenvatting</i>	201
	<i>Opdrachten</i>	202
	<i>Zelftoets</i>	203
	<i>Verantwoording en verder lezen</i>	204
12.	Woordvorming	205
	<i>Casper de Groot</i>	
	12.1 <i>Inleiding</i>	205
	12.2 <i>Geleedheid</i>	206
	12.3 <i>De functies van woordvorming</i>	207
	12.4 <i>Derivatie</i>	208
	12.5 <i>Flexie</i>	211
	12.6 <i>De vormen van de morfologie</i>	213
	12.7 <i>De structuur van woorden en hun betekenis</i>	217
	12.8 <i>Verschillen tussen flexie en woordenschatuitbreiding</i>	218
	12.9 <i>Verschillen tussen talen</i>	220
	<i>Samenvatting</i>	222
	<i>Opdrachten</i>	223

	<i>Zelftoets</i>	224
	<i>Verantwoording en verder lezen</i>	225
13.	Samenstellingen en uitdrukkingen	226
	<i>Casper de Groot</i>	
	13.1 <i>Inleiding</i>	226
	13.2 <i>Structuur en betekenis van samenstellingen</i>	228
	13.3 <i>Soorten samenstellingen</i>	231
	13.4 <i>Incorporatie</i>	232
	13.5 <i>Samenkoppeling</i>	233
	13.6 <i>Idiomatische uitdrukkingen</i>	234
	13.7 <i>De betekenis van idiomatische uitdrukkingen</i>	236
	<i>Samenvatting</i>	241
	<i>Opdrachten</i>	241
	<i>Zelftoets</i>	242
	<i>Verantwoording en verder lezen</i>	242
	Deel V Klanken	243
14.	Spreken en verstaan – spraakklanken	245
	<i>Louis Pols</i>	
	14.1 <i>Inleiding</i>	245
	14.2 <i>Spreken</i>	246
	14.3 <i>Spraakgeluid</i>	248
	14.4 <i>Horen en verstaan</i>	250
	14.5 <i>Spraakklanken</i>	250
	14.6 <i>Spraaksynthese en spraakherkenning</i>	254
	<i>Samenvatting</i>	256
	<i>Opdrachten</i>	257
	<i>Zelftoets</i>	257
	<i>Verantwoording en verder lezen</i>	258
15.	Klanksystematiek en fonologische processen	259
	<i>Norval Smith</i>	
	15.1 <i>Inleiding</i>	259
	15.2 <i>Distinctiviteit</i>	260
	15.3 <i>Klanksystemen</i>	262
	15.4 <i>Distinctieve kenmerken</i>	264
	15.5 <i>Morfofonologische processen</i>	266
	<i>Samenvatting</i>	269
	<i>Opdrachten</i>	270
	<i>Zelftoets</i>	271
	<i>Verantwoording en verder lezen</i>	271
16.	Lettergrepen, klemtoon en intonatie	272
	<i>Norval Smith</i>	
	16.1 <i>Inleiding</i>	272
	16.2 <i>De lettergreep: fonotaxis</i>	273
	16.3 <i>Het woord: klemtoon</i>	277

16.4	<i>De zin: intonatie</i>	279
16.5	<i>Ritme</i>	280
	<i>Samenvatting</i>	282
	<i>Opdrachten</i>	282
	<i>Zelftoets</i>	283
	<i>Verantwoording en verder lezen</i>	284
Deel VI	Talen en taalgemeenschap	285
17.	Verschillen en overeenkomsten tussen talen	287
	<i>Pieter Muysken</i>	
17.1	<i>Inleiding</i>	287
17.2	<i>Overeenkomsten tussen talen</i>	288
17.3	<i>Genetische verwantschap</i>	291
17.4	<i>Bronnen en technieken</i>	295
17.5	<i>De ontwikkeling van het schrift</i>	296
17.6	<i>Taal en cultuur</i>	299
17.7	<i>Taal en denken: de Sapir-Whorf-hypothese</i>	302
	<i>Samenvatting</i>	306
	<i>Opdrachten</i>	306
	<i>Zelftoets</i>	307
	<i>Verantwoording en verder lezen</i>	308
18.	Taalvariatie	309
	<i>Pieter Muysken</i>	
18.1	<i>Inleiding</i>	309
18.2	<i>Wat geldt als een taal?</i>	310
18.3	<i>Wat geldt als een dialect?</i>	311
18.4	<i>De bestudering van taalvariatie</i>	314
18.5	<i>Taalvariatie en sociale factoren</i>	316
18.6	<i>Andere factoren: de situatie en de linguïstische context</i>	324
18.7	<i>Taalvariatie en sociale betekenis</i>	326
	<i>Samenvatting</i>	327
	<i>Opdrachten</i>	328
	<i>Zelftoets</i>	329
	<i>Verantwoording en verder lezen</i>	329
19.	Taalverandering	330
	<i>Pieter Muysken</i>	
19.1	<i>Inleiding</i>	330
19.2	<i>Historische taalwetenschap</i>	331
19.3	<i>Het veranderingsproces</i>	334
19.4	<i>Sociale groepen in taalverandering</i>	337
19.5	<i>De inbedding van veranderingen in het taalsysteem</i>	340
19.6	<i>De waardering voor taalverandering</i>	342
	<i>Samenvatting</i>	343
	<i>Opdrachten</i>	343
	<i>Zelftoets</i>	344
	<i>Verantwoording en verder lezen</i>	344

20. Tweetaligheid	345
<i>Pieter Muysken</i>	
20.1 Inleiding	345
20.2 De tweetalige taalgemeenschap	346
20.3 Taalpolitiek	349
20.4 Tweetalig onderwijs	349
20.5 De tweetalige taalgebruiker	351
20.6 Tweetalig taalgebruik en interferentie	353
20.7 Het ontstaan van nieuwe talen	358
Samenvatting	360
Opdrachten	360
Zelftoets	361
Verantwoording en verder lezen	361
<i>Bibliografie</i>	362
<i>Index</i>	369